

**KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH**

17 stycznia 2015 r. – zawody II stopnia (rejonowe)

*Witamy Cię na kolejnym etapie konkursu przedmiotowego
z historii i społeczeństwa.*

*Pamiętaj o uważnym czytaniu poleceń.
Na ich wykonanie przeznaczają się 60 minut.*

Życzymy powodzenia!

1. Dokończ uproszczoną definicję, wybierając właściwe określenie z nawiasu.

(0-1)

Chronologia to nauka o (herbach, pokrewieństwie ludzi, czasie, średniowiecznych dokumentach).

2. Podane w ramce daty zapisz w porządku chronologicznym. Zaczynaj od wydarzenia, które miało miejsce najdawniej.

(0-1)

622 r., 753 r. p.n.e., 1410 r., 44 r. p.n.e., 480 r. p.n.e., 776 r. p.n.e., 966 r., 2014 r.

3. Przeanalizuj informacje podane w tabelce, a następnie napisz, która z wymienionych w niej postaci:

(0-1)

- A. żyła na przełomie XV i XVI wieku.....
B. zmarła w I wieku n.e.
C. urodziła się w 2 połowie XIX wieku

Juliusz Cezar	100 r. p.n.e.-44 r. p.n.e
Oktawian August	63 r. p.n.e.- 14 r.
Jan Długosz	1415 r.-1480 r.
Leonardo da Vinci	1452 r.- 1519 r.
Zygmunt III Waza	1566 r.-1632 r.
Józef Piłsudski	1867 r.-1935 r.

4. Tabela zawiera przykłady źródeł historycznych. W miejsca wykropkowane wpisz nazwę rodzaju źródła.

(0-1)

np.: monety, broń, obrazy, budowle

np.: listy, pamiętniki, kroniki, dokumenty

5. Wiele dziewcząt nosi dzisiaj buty na grubych, wysokich podszewkach zwanych koturnami. Napisz, jaki związek mają koturny z kulturą starożytnej Grecji.

(0-1)

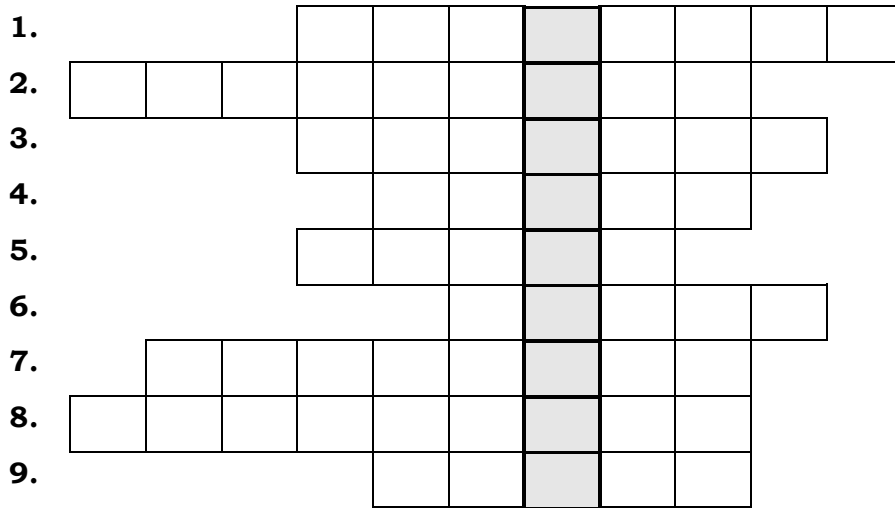
.....

.....

.....

6. Rozwiąż krzyżówkę związaną ze znaną legendą polską, a następnie wyjaśnij znaczenie hasła.

(0-6)

1. Imię pracowitej żony Piasta.
2. Miasto Popiela ze słynną Mysią Wieżą.
3. Wyraz, od którego pochodzi nazwa pierwszej stolicy Polski.
4. Zjadły Popiela i jego rodzinę.
5. Rzeka na równinie, gdzie zatrzymał się Lech.
6. Jezioro u podnóża Mysiej Wieży.
7. Imię syna Piasta, który po ojcu przejął władzę.
8. Przydomek Piasta związany z rzemiosłem, które wykonywał.
9. Imię jednego z braci Lecha.

Znaczenie hasła

7. Które z informacji podanych w tabeli odnoszą się do postaci przedstawionej na ilustracji? Wstaw znak X w odpowiednich kratkach.

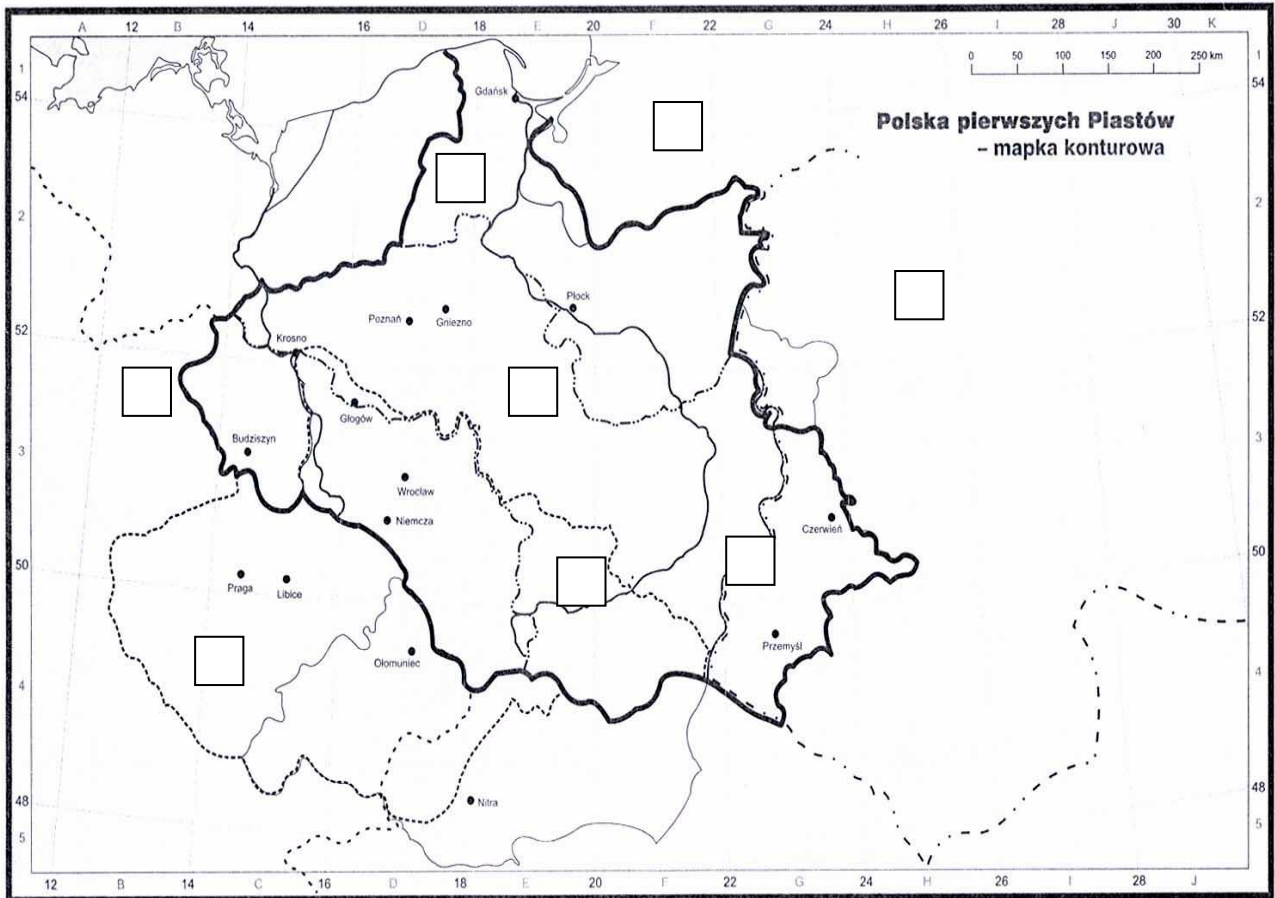
(0-3)

źródło: Wikipedia

☐	Za jego panowania Polska odzyskała Pomorze Gdańskie.
☐	Zawarł z Krzyżakami pokój zwany kaliskim.
☐	Koronował się w 1320 roku w Krakowie.
☐	Dbał o rozwój nauki i szkolnictwa w Polsce.
☐	Spotkał się z cesarzem Ottonem III.
☐	Był wielkim przyjacielem Mikołaja Kopernika.
☐	Jego śmierć otworzyła drogę do tronu polskiego Andegawenom.

8. Na podstawie mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia A, B i C. (0-3)

Źródło: <http://gm43.tmpsc.pl>

- A. Wskaż Pomorze Gdańskie, wpisując w odpowiednim okienku literę „A”.
- B. Literą „B” wskaż państwo, z którego pochodziła Dobrawa.
- C. Literą „C” oznacz ziemie zamieszkałe przez pogańskich Prusów.

9. Uzupełnij poniższy tekst, wpisując w miejsca wykropkowane odpowiednie informacje. (0-4)

Rycerzem mógł zostać ten, kto pochodził z rodu.
Zanim chłopiec został rycerzem, uczył się tego rzemiosła najpierw jako
....., a później jako Za wybitne zasługi był pasowany na rycerza. Otrzymywał wtedy i rycerski.
Rycerze posiadali swoje znaki, czyli

10. Przyjrzyj się ilustracji i wypisz trzy elementy obronne średniowiecznego zamku. (0-3)

www.zamkipolskie.com

- A.
B.
C.

11. Na poniższe pytanie odpowiedz jednym pełnym zdaniem. (0-2)

Kto był pierwszym, a kto ostatnim władcą z dynastii Jagiellonów na tronie polskim?

.....
.....

12. Na podstawie tekstu źródłowego i własnej wiedzy wykonaj polecenia A, B, C i D. (0-4)

Bitwa pod Grunwaldem

Bitwa miała lada chwila rozciągnąć się i rozpalić na całej linii, więc polskie chorągwie poczęły śpiewać starą bojową pieśń św. Wojciecha. Sto tysięcy pokrytych żelazem głów i sto tysięcy par oczu podniosło się ku niebu, a ze stu tysięcy piersi wyszedł jeden olbrzymi głos do grzmotu niebieskiego podobny:

*Bogurodzica, dziewica,
Bogiem sławiona Maryja!
Twego syna gospodzina,
Matko zwolena, Maryja,
Zyszczy nam, spuści nam (...).*

Źródło: H. Sienkiewicz, *Krzyżacy*, Greg, Kraków.

A. Podaj datę bitwy pod Grunwaldem (dzień, miesiąc, rok).

.....

B. Zapisz tytuł pieśni śpiewanej przed rozpoczęciem walki przez wojska polskie.

.....

C. Kto dowodził w tej bitwie wojskami polskimi, a kto wojskami litewskimi?

.....

D. Napisz imię i przydomek księcia, który sprowadził do Polski Krzyżaków.

.....

13. Co było wspólne, a co oddzielne dla Polski i Litwy po unii lubelskiej? Wpisz do tabeli pojęcia z poniższej ramki. (0-4)

urzędy, sejm, władca, skarb, polityka zagraniczna, pieniądze, wojsko, sądownictwo

wspólne	oddzielne
-.....	-.....
-.....	-.....
-.....	-.....
-.....	-.....

W zadaniach 14. i 15. podkreśl prawidłowe zakończenie zdań. (0-2)

14. Nazwa Rzeczpospolita Obojga Narodów odnosiła się do

Polski i Węgier. Polski i Ukrainy. Polski i Czech. Polski i Litwy.

15. Panowanie Jagiellonów zakończyło się w Polsce w wieku

XV. XVI. XVII. XVIII.

16. Obok wyjaśnień wpisz odpowiednie pojęcia. (0-4)

A. Dobrowolny związek państw oparty na wzajemnych korzyściach –

B. Wybór króla przez ogół szlachty –

C. Organ władzy ustawodawczej, składał się z trzech stanów sejmujących –

D. Budowla przeznaczona do przechowywania produktów sypkich, głównie ziaren zbóż –